

POKROK PUBL. CO.

vydává POKROK ZÁPADO a místní vydání v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tynidal, S. D., pro stát South a North Dakota.

PŘEDPLATNÉ: Pro Spojené Státy \$2.50 Pro Kanadu \$3.75

Zásilkou peněz doručte se pomocí peněžních poukázek Express Money Orders, bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhu čtenářstva uveřejněné ochotně. Musí být stručné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

ČESKOSLOVENSKÁ OTÁZKA

(Rožmluva s Prof. Tomášem G. Masarykem.)

Skorem všechny přední a vlivné časopisy new-yorské — Herald, Times, Sun, Tribune, World — se rozepsaly minulé neděle o rozmluvě s vůdcem našeho hnutí za dobytí Československé samostatnosti, Prof. T. G. Masarykem a některé z nich provázely vřelá svá pojednání příslušnými kresbami, zobrazujícími náš příští stát a československou armádu. Byly to zejména Times, o jejichž pojednání jsem se již dříve zmínil, které své čtenáře, jak už to bylo ostatně mnohokrát učinily, seznámují s naší otázkou, tentokrát používajíce za námět interview našeho "tatička," jak jest Prof. Masaryk vřelá a s láskou nazýván vojiny z československé armády. Nebude tudíž z místa, podrobně podati náhledy profesora Masaryka, tak jak je zmínil list přírnější. Vystihují přítomnou dobu a akce do podrobnosti.

Nové stanovení neslevitelného minima mírových podmínek Spojených Států a spojeně vydané bylo, když země naše před nemohla dny úředně uznala Československá za válceci národ. Některým pozorovatelům ve Washingtoně tento krok jest považován za událost s dalekosáhlými následky, jaké měla malokterá od počátku války.

Naši spojenci již uznali Československý národ: shoda Spojených Států míní, že nejmeně jedním z jistých následků spojeneckého vítězství bude vytvoření nového národa s 12,000,000 obyvateli v srdci Evropy. Ale momentnější vyhláškou tohoto kroku jest důsledek, že Rakousko-Uhersko bude rozčlankováno a hranice jeho i v jihoovýchodní Evropě, které podporovány vojenskou mocí odporovány národním národům po staletí, budou předlány dle principů práva na místě principů moci.

Tímto rozhodnutím proto Evropa po válce, jak předpovídáno, nebude takovou, jakou byla. Pak-liže hledán byl žijící symbol toho, jak velké změny ty budou, mohl být nalezen v osobě Dr. T. G. Masaryka, prezidenta Československé Národní Rady a jako takového hlavy československé de facto vlády. Až do doby, kdy Spojené Státy se prohlásily pro Československý, byl Dr. Masaryk technicky nepřátelským cizozemcem jako občan Rakousko-Uherska, země, jež jest v válce se Spojenými Státy. Jako soukromý muž měl mnohem více nebezpečí autority, než jakou kdy jakýsi soukromník v naší zemi se těšil — byl vrchním velitelem tří armád, jedné v Sibiři, jedné ve Francii a jedné v Itálii. Leč nyní jižm uznáním naší vlády přeměněn byl z technického nepřátelského cizince v hlavu nového národa; jest přijímán jako náčelník spojení Spojených Států a armády, jimž velel, postaveny jsou na stanovišti takové, na jakém stojí ostatní spojenci.

To jest bezprostřední následek. Ale jak jinak dotčeny jsou politické plány Československé? Jakou formu republiky nový národ přijme? Jaké hranice dostá Dr. Masaryk ustaví při mírovém jednání pro nový národ? Jelikož se může pokládati, že bude to první ze skupin nových republik v Evropě po válce, odpovědi na tyto otázky mají mocný význam.

Byly předloženy úředně hlavě Československé ve Washingtoně v těchto dnech. První slovem Dr. Masaryka byl projev vědeckosti k Spojeným Státům. "Uznání Československého národa od Spojených Států oceňuje se si velice," pravil ve své správné, trochu nezvykle však znejšiel angličtině, "následkem postavení Spojených Států jako nejstarší a největší demokracie. To je stránka citová. Ale uznání má též svou praktickou stránku. Nynější válka přivedla s sebou zcela nové mezinárodní a diplomatické poměry a situace. Jedna ze zvláštností vytryskujících náhodou týká se mne. Jako privátní muž byl bych vrchním velitelem velké armády, ve skutečnosti tři armád. Měl bych vyjednávat s vládami ve válce s Německem a Rakousko-Uherskem. Spojené Státy slibují poslati pomoc našim hochům — vyskytje se otázka, komu mely by ji Spojené Státy poslati, soukromému podniku a mně jako hlavě podniku toho, anebo pravidelnému vojsku? Mohl jsem okupovat Sibiř pro sebe," dodal s úsměvem, uchylujícím se od hlavní myšlenky, "kdybych byl dosti romantickým k vykonání této věci."

Romantické ideje Dr. Masaryka však po celý život jeho vedly v opáčeném směru od osobní vlády — k velkému ideálu vedoucímu jeho lid z poroby autokracie k svobodě a aby to dokázal, stál mnohokrát tváří v tvář smrti a ještě nyní vyneseno jest nad ním rozsudek smrti rakouskou vládou. Jest jedním z velkých učenců Evropy, bývalý profesor filosofie na Pražské universitě; ale dal stranou bezpečí a výhody podobné kariéry za nebezpečí vůdce revoluce proti Rakousku. Ti, kdož znají jeho kariéru intimně, praví že vždy stál za tím, co pokládal za pravdu, i tehdy, když snad vyvolal tím dočasnou nelibost mezi svými stoupenci. To také minochodem podotknuto učinil v letech devadesátých, kdy postavil se na stranu židů při stíhání, jež jim hrozilo. V této periodě jeho vlastní studentí vyvolali proti němu demonstraci. Když rozhovára hlasly pokoušely se ho umlčet, obrátil se profesor k tabuli a napsal:

"Nepijte, nehrajte v karty, ale pracujte! Jest to jediný způsob k utkání se s konkurencí židovskou a každou jinou."

Vliv Dr. Masaryka nepochybně bude velký v utváření nové republiky a epizoda předcházející podána jest jako ilustrace jeho "charakteru širokého rozhledu a beze vsí bázně."

Dr. Masaryk pokračoval: "Žádný z Československých nemyslí na sebezveličení. Od počátku nahy naše směřovaly k boji proti Němcům a Rakusanům v jich pokuse okupovati Rusko. Nemchali jsme nás odpor počítati a tato praktická příčina a nová mezinárodní situace byly pohnutkou pro země ve válce s Německem, že nás uznaly. Mimo to Amerika sama vyvinula se z revoluce, tak že mohli jsme přirozeně očekávat, že Amerika pochopí a ocení náš zápas za osvobození. A nyní s uznáním ona pomoc, kterou nám Spojené Státy přislíbily, stává se přímou — jest legalizována. Mimo to, všichni spojenci ve značné míře závisí od Ameriky, uznání od Spojených Států má největší cenu praktickou. Velký výsledek na naše plány není v nějakých jich změnách, neboť nevidím žádnou pozoruhodnou, ale v povnosti jim poskytnuté — slibem, že naše národní cíle a snahy budou uskutečněny."

"Jaké hranice doufáme ustaviti pro Československý národ při mírovém vyjednávání?" Dr. Masaryk na otázku tu předložil mapu, na níž území okupované Československým národem a sousedními regiony, v nichž převládá, zaznamenané bylo modře mezi Německem a Rakousko-Uherskem a dal na jevo, že doufá, že hranice budou tak utvořeny.

"Hranice," jal se opět hovořiti československý vůdce, "budou zahrnovati Čechy, Moravu, Slezsko a jich historické poměry. K těmto zemím bude připojena Slované, to jest severní část Uher, rozkládající se jižně k Prešpurku a východně až k Ungavru. Toto území jest asi čtyřikrát větší než Belgie. Obyvatelstva nový národ bude čítati 12,000,000. Z počtu toho bude 10,000,000 Čechů a Slováků. Zbývající část pozůstává z menšin."

"Jaká forma republiky bude zavedena?" "Naše ústava bude vyžadovati prezidenta a dvě zákonodárné komory, senát a dům zástupců, podobné našim zákonodárným tělesům. Bude stávatí důkladný systém lokální samosprávy jako prostředek k udržení demokracie, která není jí v samotné pouze formě. Lokální vláda bude rozvinuta jako ochrana proti centralisaci a absolutismu, kontrole se shora. Byli jsme podrobeni v minulosti podobné kontrole, naše zkušenost v tom ohledu různí se od vaší a proto jeví se potřeba zvláštních opatření, aby zabránilo se jejímu navrácení v jakémkoliv zakulčení. Tyto lokální samosprávy byly tvořiti zárukou národním menšinám, jimž se dostane prostředníků, by se mohly samy spravovati. Bude jistý počet těchto malých subdivisí, z nichž některé složeny budou z více než jednoho plémě a my se budeme snažiti vypracovati problém lokální samosprávy, tak aby poskytla spravedlivě ponechání vlastních jich záležitostí v jich rukou tak dalece pokud jen to bude možno. Při znovu upevnění historických hranic Čech, Moravy a Slezska nutně zahrnuje něco Němců mezi obyvatelstvo, zejména na západě a severu; ale my uděláme těmto osadám tutéž lokální samosprávu, jakou obdrží ostatní části země. Bude zavedeno všeobecné hlasovací právo. Máme v ně důvěru, právě jako ve vysoký stupeň lokální samosprávy, poněvadž náš lid jest vzdělaným. Mohu říci, že nejsou mezi námi analfabeti; my jsme na tom dokonce lépe než Německo. Každý občan bude vědět, proč jest občanem a vysoký průměr školního vzdělání a inteligence zaručuje schopnost rozhodnouti po zásluze, dle skutečné ceny její jakkoliv otázku, jež voličstvu bude předložena."

"Bude též u vás stávatí veřejné vlastnictví potřeb lidu?" "Očekávám vládní vlastnictví drah," odpověděl Dr. Masaryk. "a snad některých veřejných potřeb, aby zabránilo se špatnému s nimi zacházení v zájmu soukromých podniků. Ale," pokračoval se zesíleným hlasem, "já nejsem sociální revoluční. Věřím však ve společenské reformy. Jestliže budeme mfti všeobecnou vojenskou službu? — Ano, ale ta bude modelována na švýcarském systému. Ve Švýcarsku občané neslouží, řečneme, celý rok, ale pouz po tu dobu, aby se naučili s puškou zacházeti. Vojenská služba bude založena na myšlence obranné války a ne na útlačné, k jejímuž připravení pražský systém byl vynalezen. Očekáváme však, že budeme vydržovati působivou moc vojenskou v rozměrech, jakou naše zodpovědnost bude vyžadovati."

Dr. Masaryk byl žádán, jestliže má něco podobného v historii k Československému národu v době přítomné, jenž má armádu a vládu ve spojeneckých zemích a je bez kontroly v kterémkoliv území vnitř svých vlastních hranic, tak jak byly založeny. "Neznám," odpověděl. "Jest to poprvé. Ale v jednom ohledu stává podobnost mezi naší a vaší vlastní zemí. Vaše armáda rovněž neobjeje doma. Může se říci, že nemáme území, ale náš lid doma, na naší půdě, jest pro nový pořádek. A mimo to," dodal se zaúnicením ve zraku, jež činilo kontrast k pevně vyhraněným rysům, "nové národní vědomí, duch svobody, u nás kontroluje. Jsme na cestě získati neodvislost, již jsme jako národ ztratili na počátku šestnáctého století, když jsme vešli ve spojení svobodné s Německem a Rakouskem, abychom pak okupeni byli o naši svobodu."

"Pokládáte neodvislost Československého národa za zajištěnou?" "Ano, s uznáním Spojených Států jest zajištěna s legálními stanovisky, ale musí býti zajištěna také s stanovisky vojenského. Jinými slovy, Spojenci zvítěziti musí ve válce. Máme před sebou ještě tuhou práci, ale já pevně doufám v konečné vítězství. Jest vždy právě tak nebezpečné býti příliš optimistickým jako příliš pessimistickým; slovkem musí čeliti přímo faktům a dle toho jednati. Válka v jistém smyslu jest matematický problém. Mimo udatnosti, nadšení, sebeobětování a všech podobných morálních vlastností, silně soustředění jest zapotřebí a zvláštní druh představy, síly lokální kombinace, rozhodnutí a rychlé akce — jasné, rozhodné pojmy. Ku vítězství ve válce cíle musí býti čistě. V naší ar-

mádě není jediného muže, jež by nevěděl, za co bojuje a každý z našich mužů ví přibližně, co naše armáda má činiti. Dále, každý muž ví, jaká jest jeho politická povinnost; zde existuje ono soustředění, o němž mluvím. Za takového poměru armáda o 100,000 mužích pod dobrým a schopným vedením může dočeliti toho, co snad armáda 500,000 mužů silná, jež není spojená, nemůže dočeliti."

Ze slov těch jest patrné tlumočení názoru Dr. Masaryka, jak se mohlo státi, že československá armáda v Sibiři dočelila toho, že celý svět jí obdivuje. Peníze pro budoucí vojenské operace Českoslovenáci očekávají od Spojených a Spojených Států, ale nie nebude žádáno na politická vydání nové vlády.

"Naše politická akce a činnost," pravil Dr. Masaryk, "vyžadovala veliké sumy peněz. Tyto jsme platili a čteme je platiti i dále; to jest pouze na propagandu, inteligenci kancelář, na diplomatickou práci a ku pomáhání lidu, který poškozen byl různým způsobem naší akce. Vše to náleží státnímu departmentu. Očekáváme, že dostane se nám fondů pro podporu též od departmentu války, tak jako se nám jí už dostalo od našich spojenců. Naši lidé v této zemi jsou Američané a v prvním případě musí plňiti své povinnosti jako americký občané. To také učinili a činí, jak jejich úpis k Půjkám Svobody dokazuje. Ale mimo to musí přispívati a také přispívají finanční podporou k naší vlastní politické činnosti." — N. Y. L.

BANKROT ZA TĚCH STARÝCH ČASŮ

Zevrubnějšich a intímnějšich zpráv o pražském oběhodě je velmi pořídku, a protož utěšuji se nadějí, že toto vyhlášení bankrotu, na onen čas senačního, čtenáře i neodborníka přece nějak pobaví. Byl na starém Městě za panování krále Ferdinanda I. veliký kupec Erhart Zeydlhuber. Dle jména i rodu Němce, ale brzy naučil se český, neboť bez čestiny tehdá by se byl tak snadno mezi měšťáky neutržel. Ten muž měl kupecké spojení s obchodníky v Norimberce, v Pasově, ve Frankfurku mohanském, v Kolíně nad Rýnem, ve Svatém Galle, ve Švýcarsku, v Benátkách i v Lyoně, a kdo ví, kde všude ještě. Časem zablédl v dluhy, neví, zda lehčomyšlně či nevinně, a to takovou měrou, že výška dluhů musila ho udusiti. Sednását tisíc tři sta a 48 kop grošů v polovici šestnáctého století je suma, která se našim stotisícím zlatých vyrovná. Kdysi před rokem 1559 věřitelé pražští i cizí, kteří tu v Praze měli faktory čili ležáky, dolehli na milého Zeydlhubera tak tuze, že si nevděl jiné rady, nežli s každým, jak přišel a láteril, udělati zvláštní smlouvu, v níž zavazoval sebe, že svou svou, dům i svobodu a život svůj. Každému písemně slíbil pod svou eť a věrou, že zaplatí, a určil, kdy zaplatí.

Rozumí se samo, kdyby takové smlouvy byl učinil jen s deseti věřiteli, tedy by už při pátém, šestém věřiteli smlouva neměla praktického významu. Slisněný kupec jí prostě nemohl vyhověti. — Kupec padl, jak dnes říkáme, do konkursu, ale nebyl to konkurs dle dnešních zvyků právních, — ediktem soudním vyhlášený, nýbrž věřitelé beze všech okolků na sklep a majetek dlužníků se vrhali. Míval takové křiky a soudy s neodbytnými kupei a jich zástupci, že naposled utekl se o pomoci roku 1559 k arciknízeti Ferdinandovi, jenž spravoval království České na místě otce svého. Je to onen převětivý prince, jenž dal myšlenku k postavení Hvězdy nad Prahou v oběhu. Při něm na vel kupece záštitu z důvodů nám nepovědomých. V zápise praví se jen, že nechee arcikníze, aby se v této koruně České stala přespolečným zkrácením, proto přý chce vše urovnati. Arcikníze dal tedy dle těchto slov na jevo, jako by mnil přichraovatí zájmy cizích kupců, ale o domácnosti Zeydlhubera šlo mu patrně také. V té snaze, kterak to urovnával, vidíme některé prosičké prvky nynějšio konkursního řádu. Nejstarší to zmínky v našich pramenech vůbec. Arcikníze zarazil útoky věřitelů a jmenovat komisaře, uložil mu, aby vyjednal u věřitelů prodení a splátku, při čemž věřitelé měli tvořiti společnost, do

Z OBORU ZDRAVOTNICTVÍ

A DENOIDY.

Píše Dr. J. J. Warta.

U dítěte, postiženého adenoidami, uznamáme následující příznaky: Dítě je chatrné, malíčké, nevyrůstá, jak by mělo, chudokrevné a v tváři pobledlá, ba namodralé, místo aby mělo růžové lice. Dýchá ústy místo nosem, zvláště ve spánku a v důsledku toho později nos stává se plochým, zuby nepravdělné a velké, zvláště v předu, dítě náchylné je k nachlazení s horečkou, která trvá déle, než by měla, a často i nedoslychá. U učení není tak čiperné jako ostatní, má unavený vzhled a ve skutečnosti cítí se unaveno téměř nepřetržitě.

O takové dítě měla by ihned býti zahájena péče. Ve velkých městech jsou zvláštní sbory ošetřovatelek, které navštěvují domovy a pečují o takové děti. I ve školách v některých místech se takovým dětem věnuje pozornost. Jsou-li zaozstalé u učení, jsou podrobeny prohlídce, aby se zjistilo, netrpí-li nesnázeami nosu anebo hrdla. Jsou-li mandle zvětšeny, pak může býti jisto, že tomu tak je i u adenoidů, ježto pracují rukou v ruce. Školní lékař trvají, že každé

děťtko se zvětšenými adenoidami, i když tyto nezdaří se býti odstraněny, je na ujmu ostatním dětkám ve světici. Takové dítka často nesou chorobu ve svých adenoidech a kašláním a kýchnutím vylučují miliony zárodků do vzduchu.

Adenoidy a mandle, jak stárne, stávají se tvrdšími a menší se, ale kdybychom čekali až do doby, mohlo by býti pozdě a škoda již způsobena. Sluchový systém může býti do té míry poškozen, že nemůže býti vyléčen, když dospěje. Ve všech nesnázích uší přihlížime vždy nejdříve k adenoidám a i když nejsou zvětšeny, odstraňujeme je. Procedura je jednoduchá a bezpečná a ani u dítěte není vždy nutno použiti uspávacích prostředků při konání této operace. Žádné léčení tu nepomůže, než jejich odstranění.

Lidé vždy lépe se cítí, jsou-li adenoidy odstraněny, než když ponechány jsou na svém místě. Nikdo doposud nebyl schopen dokázati, že mají nějakou cenu, ale stejně jako tak zvané slepé střevce, působí značné nesnáze. Každé v učení zaozstalé dítka mělo by býti podrobeno prohlídce, aby se zjistilo, nevězí-li příčina jeho nesnází v adenoidách.

(Pokračování.)

mž náležejí jenom ti, kdo jsou ochotni smlouvat se a čekati; o těch, kdož by nebyli ochotni, proies arcikníze nepravděnké mínění a odhodláni, že by neměli dostati zhola ničeho. Věřitelé se sebe ať vyvolí plnomocníky k jednání i k rozdělování splátek, jež se smluví. Když komisaři hodně se najednali, vydali list, jenž do městských knih zapsán pro větší platnost. Z něho toto:

"Známo činíme — my komisaři — že Zeydlhuber kupee a obyvatel Starého Města, u mnohých domáček i přespolečných kupců u veliké dluhy přišel, z čehož následovalo, že z nich někteří na jeho život, jmění sáhnuti chtěli, a jiní s ním v divné smlouvy se dávali, kterýchž plnění možně nebylo." Dalšími slovy komisaři oznamují, že na prosbu kupecov arcikníze na místě císařově všecko jednání ruší a naružuje, aby se stalo s Erhartem Zeydlhuberem slušné porovnání a snesitelné čekání. Prý byli věřitelé všichni seznáni, ale nedostavili se, mnozí chtěli se vyhnouti z toho, arcikníž prý chce, aby všichni byli uvedeni v spolek v placení, proto se tedy vše ještě odkládá, kdo nepřijde, cizí i domáci, ty mohl by arcikníze jako zpurné toho spolku zbavit i z něho vyvraci a jen s poslušnými věřiteli smlouvu učiniti."

Tedy se čekalo. Věřitelé se přiblašovali, patrně se lekli hrozby, že by mohli ze spolku věřitelů býti vymisleni. Kdo přišli, zapsáni v městskou knihu pro pevnou pamět. Na prvním místě zapsán Arnost, falekrabě na Rýně, s pohledávkou 751 kop. Za ním následuje soupis patnácti osob rýnských. Je mezi nimi Valentin Kyrehmajer, Šmertoš, Kutovec, povědomá jména z kraje do života. Těm všem dohromady Zeydlhuber dlužen 3,955 kop. Potom shrnuto jest v skupinu dvanácti osmi osob pod jménem kupeci norimberských, kde jsou mezi nimi i faktory z Šrhart Zeydlhuber. Dle jména i ská, úhrnem deset osob s dluhem 2,631 kop.

Když všech těch čtyřiapadesát věřitelů zapsáno, smlouvání nastalo. Zvoleni od věřitelů "plnomocníci." Po některém jednání, nevíme, jak tuhém, smloueno, že Zeydlhuber dá před purkmistrem a pány v radě plnomocníkům ve čtyrech nedělich 2,500 zlatých rýnských či na tolařech 2,148 kop 52 grošů; o svatém Havle že dá 2,000 zlatých, a tak potomně že bude každého léta o svaty Havel klášti svrhu řečenou sumu, která se rozdělí na tři díly a vyplatí se oněm třem skupinám. Kdyby Zeydlhuber udělal nové dluhy, ti, co mu půjčeli nebo "věřeli," nesmí ho soudně viniti z dluhu, nýbrž zapsáni a poznamenaní věřitelé mají prvotně právo, a kdyby nedržel lhůty sjednané, mohou oni na něho sáhnuti právem. Při tom navrhuje se a níž zápisy na statek a jmění, které Zeydlhuber zdědil u manželku svou a děti, avšak manželka a děti, kdyby umřeli, mají této smlouvě dosti č-

niti. Smlouva byla psána česky a německy.

Kupee Zeydlhuber zaplatil do roku 1561 s nemalou obtíží 3857 kop. Pak nemohl se houoti. Přišel s ženou Lidmilou na rathouz s návrhem, že jsou na ty "roky těžký." Nastalo nové jednání. Prošeno skrze arcikníze, aby věřitelé v jinou vešli smlouvu, "aby učinili rok." Tedy učinili novou smlouvu roku 1562. Die ní byl zvolen Zeydlhuber skladati každý rok o sv. Jiri 900 kop mísenkých. Ale na pojištění dluhů musila se tentokrat zapsati i žena. Oba manželé ujistili summu, povinnou věřitelům, na svém domě i na "handlířství a na všech dlužích, které mají — rozuměj u lidí — lidé tenkrát brávali mnoho na dluh, na vruby a na knížky — i na vinici své. Zavázali se, že mimo krámské věci, obvyčejně denně prodávané, nic neprodají bez vědomí a povolení vystaveného plnomocníka. Na konec praví oba manželé: "Kdybychom musili platiti a nebylo lze se jinde o peníze obejíti, tedy s volí plnomocníka budeme prodávati, ale peněz z prodeje nemáme přijimati; kdybychom za deseti neucínili, dáváme moc a všecko sumu ke všemu statku shádnouti právem i vzezením na nás obou, a to bude moci každý z věřitelů učiniti, ale ne pro svou summu, nýbrž na místě všech věřitelů." Víc není zapsáno o dlužích pražského velkoukupece Zeydlhubra. — Snad tedy ty "snesitelné" lhůty platil, až zaplatil. . . Je zajímavé, že v Němech takové kupecké příběhy za onoho času byly hustější, neboť r. 1548 byl nucen i snem augsperuským o nich jednati a charakteristické je pamětihodnými slovy. Prý "skrze kupece a handlíře začasté způsobem podvodným pod kláštěm víry a důvěření peníze, zbožl se anticipují a vyjednávají, jako by nimi své handle vísti chtěli, však časem sami od sebe v nouzi přicházejí i k pántům, k vrehnostem se utíkají, a od nich protím tem, kteří je založili penězi a kupeckým zbožím, přehovávají a chránění bývají, což se výborne k zlodějství připodobňuje". Snem německé říše tehda stanovil, aby ti, kdo "pankrotují a falirují" byli trestáni a zavřáni. Kolik se z toho na Zeydlhubra hodí, nesnadno říci, zdá se však, že chtěl počtívě dluh spláceti. Vsk byl kupei a obchodníci nad něho ještě daleko horší. Píše o nich Vodňanský v Theatrum mundi v dedikaci r. 1605. Prý jsou kupei, kteří sklepy své a krámy cizím zbožím naplníjí, aby od lidí za zamožné a bohaté držáni a vykládání byli. Dluží se, kde mohou, naposledy věřitelům svým patání platí, ven ze země uždějí, a jakž obecně přislovím se říká — do dalekých zemí se odpravují — na šťastně.

